

TUDOMÁNYOS ÉLET

XIV. Környezetvédelmi Analitikai és Technológiai Konferencia (KAT2019)

és 62. Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlés (62. MSV)

Balatonszárszó, 2019. november 11–13.

A 2017. évi, Debrecenben összehangoltan szervezett 60. MSV és KAT2017 konferencia kedvező tapasztalatait szem előtt tartva az MKE két szakosztályi szintű társaságának – a Környezetanalitikai és Technológiai Társaság és a Spektrokémiai Társaság – 2019-ben megújult vezetősége úgy döntött, hogy mindkét társaság 2019-ben esedékes konferenciáját ismét egy időben, azonos helyszínen, összehangoltan fogja megszervezni.

A megnyitó (balról: Braun Mihály, Abrankó László, Simonné Sarkadi Livia, Záray Gyula, Buzás Ilona)

A KAT2019 és a 62. MSV konferenciáknak ezúttal az balatonszárszói SDG (Soli Deo Gloria) Családi Hotel és Konferencia-központ adott otthont. Ez a helyszín elmélyült munkára alkalmas, kellemes, szép környezetet nyújtott az enyhe november színeiben pompázó Balaton-parti településen.

A bejelentett előadások témáit áttekintve a két konferencia szakmai előkészítő bizottságai megállapították, hogy az előadások jelentős része érdekes és értékes mindkét konferencia résztvevői számára, ezért abban állapodtak meg, hogy nem választják el párhuzamos szekciókra a két rendezvény programját. Ennek megfelelően a szekciókat mozaikszerűen elrendezve állították össze a programot a rendelkezésre álló időt maximálisan kihasználva.

A szokásos módon plenáris és szekció előadások hangzottak el. A programról a következőkben adunk rövid áttekintést.

Az alább felsorolt plenáris előadásokat hallgathatták meg a résztvevők:

Kucsera Sándor (Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatal, Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság): A NÉBIH és laboratóriumainak szerepe a környezeti elemek, a takarmányok és az élelmiszerek vizsgálatában;

Posta József (Debreceni Egyetem, Tájvédelmi és Környezetföldrajzi Tanszék): Az elemek periódusos rendszerének kémiai, tudománytörténeti és filozófiai jelentősége – a kémiai elemek periódusos rendszerének nemzetközi éve alkalmából.

A KAT2019 előadásai az alábbi szekciókban hangzottak el:

- Élelmiszerminőség és környezetvédelem (7 előadás, melyből az első Simonné Sarkadi Livia professzor asszony kiemelt,

30 perces előadása volt „A fehérjék, aminosavak és származékaik szerepe az élelmiszerminőségben” címmel)

- Analitikai módszerek szennyezettség és kémiai összetétel meghatározására (5 előadás)
- Informatikai eszközök a mérési adatok és vizsgálati eredmények értékeléséhez (2 előadás)
- Ifjúsági szekció (5 előadás: egy prezentáció egy budapesti, négy pedig egy debreceni középiskolából; a fiatalok egyike 2019-ben érettségizett, a többiek 12. évfolyamos középiskolások)
- Környezeti elemek összetételének és szennyezettségének meghatározása (6 előadás)
- Innovatív környezettechnológiai eljárások (7 előadás)

A 62. MSV előadásait az alábbi szekciókban hallgathattuk meg:

- Korszerű műszeres elemanalitikai módszerfejlesztések (5 előadás)
- Korszerű elemanalitikai módszerek környezeti és biológiai minták vizsgálatára (3 előadás)
- Infravörös és Raman spektroszkópiai alkalmazások (2 előadás)

A 62. MSV keretében rendezett 6. Kínai–Magyar Környezetvédelmi Szimpózium (6th Sino–Hungarian Symposium on Environmental Protection)

A három nap eseményeinek különös érdekességévé kiemelendő egy kínai–magyar szimpózium, amely az ELTE által elnyert TÉT-támogatás keretében folyó kínai–magyar kutatási együttműködés egyik mérföldköve is egyben. A szimpózium angol nyelven zajlott két szekcióban:

Remediációs stratégiák bányászatból származó szennyezések csökkentésére (Remediation strategies for mitigation of mining pollution): 6 előadás, melyből az első Jun Yao professzor asszony kiemelt, 30 perces összefoglaló előadása volt a bányászatból származó szennyezés remediációja területén folyó kínai–magyar tudományos együttműködésről;

Innovatív megközelítések a vízkezelésben (Innovative approaches for water treatment): 5 előadás.

E szimpózium programjának része volt az MKE Spektrokémiai Társaság 2019. évi Török Tibor-emlékérem kitüntetésének átadása Jun Yao professzor asszonynak tudományos munkássága és kínai–magyar szakmai együttműködések (magyar részről: ELTE, Szent István Egyetem, ATK Talajtani és Agrokémiai Intézet, illetve kínai részről: China University of Geosciences – Wuhan, China University of Geosciences – Beijing, Guangxi Zhuang

A Török Tibor-emlékérem átadása Prof. Yun Yaónak (balról: Záray Gyula, Yun Yao és Mihucz Viktor)

Autonomous Region Environmental Monitoring Center) előmozdításának elismeréseként.

A két konferencián a tudományos eredmények ismertetését összesen 10 poszter gazdagította.

Az érdeklődők figyelmébe ajánljuk, hogy a két rendezvény tudományos programja megtalálható mindkét konferencia honlapján a <http://www.mke.org.hu/KAT2019/>, illetve a <http://www.spektrokemia.mke.org.hu/> címen.

A szakmai előkészítő bizottságok tagjai ezúton is köszönetüket nyilvánítják az Egyesület titkárságának az előkészítésben és a lebonyolításban végzett, hagyományosan színvonalas, gondos, sokrétű munkájukért.

Mint már korábbi közleményünkben is említettük, a Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlés évente, a Környezetvédelmi Analtikai és Technológiai Konferencia kétévenként kerül megrendezésre. A közös rendezvény zárásaként bejelentés hangzott el a KAT2021 megszervezésére, a szakmai előkészítő bizottságok elnökei és tagjai ezúton is kifejezik reményüket, hogy a jövőben is együttműködhet Egyesületünk e két társasága az aktuális rendezvények megszervezésében.

Buzás Ilona – Mihucz Viktor Gábor

36. alkalommal rendezték meg a Borsodi Vegyipari Napot

Miskolc, 2019. november 28.

Az MKE BAZ Megyei Területi Szervezete és a Miskolci Akadémiai Bizottság Vegyészet Szakbizottsága a hagyományoknak megfelelően a Magyar Tudomány Ünnepeinek hónapjában rendezte meg a Borsodi Vegyipari Napot.

A 36. BVN-nek ismét a patinás Miskolci Akadémiai Bizottság székháza adott otthont.

A rendezvényt Muránszky Gábor egyetemi docens, az MKE BAZ Megyei Területi Szervezetének elnöke nyitotta meg, majd Lengyel Attila, az MKE főtitkárhelyettese és Roósz András akadémikus, MAB-elnök is köszöntötte a résztvevőket.

A BVN szervezését idén is főként az MKE-munkacsoportok vezetői – Bánhidi Olivér, a Miskolci Egyetem Munkahelyi Csoport elnöke, Fekete Hedvig, a Mol Petrolkémia Munkahelyi Csoport elnöke és Tóthné Gaál Hella, a BorsodChem Munkahelyi Csoport elnöke – vállalták.

Paksy László köszöntése

A legfiatalabb előadók

hanem az utánpótlás kérdését előtérbe helyezve középiskolás és egyetemista hallgatók is beszámolhattak eredményeikről.

A délelőtti szekcióban a levezető elnök Muránszky Gábor volt, míg az ebédszünet után Lakatos János felügyelte a BVN programját.

Az alábbi előadások hangzottak el:

- Átverések nyomában: csodavizek, csodasók
Fábián István egyetemi tanár, Debreceni Egyetem
- Fenntartható poliuretánok, kutatások a Miskolci Egyetemen
Viskolcz Béla egyetemi tanár, Miskolci Egyetem
- Piacfejlesztés differenciált PU-termékek segítségével a Wanhua-BorsodChemnél
Béres Attila, Director Technical Service, BorsodChem Zrt.
- Izocianátok küzdelmei poliollokkal
Kéki Sándor egyetemi tanár, MTA doktora, Debreceni Egyetem
- A Mol Polyol Projekt kivitelezésének biztonságtechnikai kockázatai
Serfőző Kálmán, biztonságtechnikai felügyelő, Mol Nyrt., PhD-hallgató, Nemzeti Közszolgálati Egyetem
- Hagyományos és digitális eszközök a természettudományos oktatásban
Técsi Patrícia, Elekes Réka Anna és Kékedi Csongor, 8. osztályos tanulók, Lévy József Református Gimnázium és Diákotthon, felkészítő tanárok: Kerboltné Tóth Edit, Borosné Répási Rita és Dóka Erzsébet
- Természettudományos játszóház kicsiknek és nagyoknak
Veréb Zsolt 11. és Kónya Máté Bertalan 7. osztályos tanulók, Lévy József Református Gimnázium és Diákotthon, Felkészítő tanár: Dóka Erzsébet
- Gyémánt – volfrám-karbid – kobalt-hibrid kompozit előállítása CVD módszerrel. Miért működik a lehetetlen?
Rugóczky Péter, PhD-hallgató, Miskolci Egyetem

A rendezvény vonzerejét az is növelte, hogy nincs részvételi díja és mindenki számára nyitott.

A rendezvényt az MKE mellett a BorsodChem Zrt. és a Mol Petrolkémia támogatta.

A közel 60 résztvevő hasznos ismeretekkel gazdagodott, továbbá lehetőség volt az előadókkal való kötetlen beszélgetésre is.

**Magyar Kémikusok Egyesülete
BAZ Megyei Területi Szervezete**

Rövid tudósítás a 42. Kémikus Napról

Egyesületünk Bács-Kiskun Megyei Területi Szervezete 42. alkalommal szervezte meg a Kémikus Napot 2019. november 13-án. A rendezvény helyszíne a kecskeméti Bányai Júlia Gimnázium volt, mely a kémiaoktatás egyik régiós fellegvára; diákjai évtizedek óta folyamatosan jelen vannak, illetve helyezettek a középiskolai kémiaversenyek országos döntőin.

A 42. Kémikus Nap Kecskeméten, a Bányai Júlia Gimnáziumban

A Periódusos Rendszer Nemzetközi Évére tekintettel a fő programpont Lente Gábor egyetemi tanár „Periódusos rendszer extrákkal” című előadása volt. Előtte három kiselőadás hangzott el aktuális, illetve szélesebb közérdeklődésre számot tartó témákban: „Mikroelemek és az emberi szervezet” (Berényi Éva laborvezető, Kunszentmiklós Rendelőintézet), „Jártassági vizsgálatok (körvizsgálatok) a környezetvédelmi mérések és mintavételek területén Magyarországon” (Szegény Zsigmond osztályvezető, Wessling Nonprofit Kft.) és „Barangolások az elektrokémia területén: a napelemektől a Li-ion-akkumulátorokig” (Samu Gergely tudományos munkatárs, ELI–ALPS Lézeres Kutatóintézet) címmel.

A bányais program előtt Lente Gábor a Kecskeméti Református Gimnázium diákjai előtt is megtartotta előadását Tóth Imre igazgatóhelyettes, az MKE megyei exelnöke szervezésében. Így a két helyszínen összesen több mint kétszáz középiskolást sikerült bevonni a kémiát népszerűsítő programba.

Tekintettel arra, hogy a Kémikus Napot délután az Országos Diáklabor Konferencia követte, a közönség előtt is lehetőség nyílt megtekinteni a konferenciára előkészített iskolai laboratóriumot. Labancz István tanár úr nemcsak a legérdekesebb kísérletekből mutatott ízelítőt, hanem ismertette az idén általa indított nagyszerű kezdeményezést, a városi kémiaszakkör tevékenységét is, mely helyi vállalatok támogatásával kezdhetette meg működését.

Palotás Gábor

A HÓNAP HÍREI

A Varga József Műszaki Alkotói Díj átadása

A Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Kémiai Tudományos Bizottsága ünnepi ülését 2019. december 5-én tartotta Veszprémben az MTA VEAB Székház Nagytermében. Az ülésen került sor a 2019-ben odaítélt Varga József Műszaki Alkotói Díj átadá-

sára. A Varga József Díj Tudományos Tanácsának javaslatára az MTA Kémiai Tudományok Osztálya ez évben Baladincz Jenőnek (Mol Nyrt.) adományozta a díjat.

Baladincz Jenő okl. vegyészmérnök, kutató-tervező-fejlesztő szakmérnök, a magyar és a nemzetközi adalék-, kenőanyag- és finomítói ipar kiemelkedő és elismert szereplője. Neve szorosan összefonódik a szukcinimid típusú hamumentes detergens-diszpergens adalékcsalád kifejlesztésével, a laboratóriumi méretekűl a méretnövelési lépéseken és az ipari megvalósításon keresztül a termékek kereskedelmi forgalomba hozataláig. Szakmai felkészültsége, újító tevékenysége nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a komáromi és almásfüzitői kenőanyag- és adalékgyártás világszerte elismertté váljon.

Az ülés elején Rippelné Pethő Dóra, az MKTB titkára ismertette Baladincz Jenő szakmai önéletrajzát. A díjat Szépvölgyi János, a Varga József Díj Tudományos Tanácsának elnöke és Hancsók Jenő, a Varga József Díj Alapítvány Kuratóriumának elnöke adta át. Az átadást követően a díjazott színvonalas előadásban mutatta be eddigi munkásságát, „Adalékok az olajiparhoz” címmel.

Rippelné Pethő Dóra

KITÜNTETÉSEK

Gábor Dénes-díjak

A Novofer Alapítvány által alapított, 31. alkalommal átadott Gábor Dénes-díjban és -életműdíjban 2019-ben összesen tizenegyen részesültek, köztük két határon túli magyar tudós, kutató és fel-találó.

Janáky Csaba, a Szegedi Tudományegyetem egyetemi do-cense, az MTA és az Egyetem Fotelektrokémiai Kutatócsoport-jának vezetője, a fotelektrokémia kutatások területén végzett munkásságáért kapott Gábor Dénes-díjat.

Laszlovszky István szakgyógyszerész, a Richter Gedeon Nyrt. klinikai projektkoordinátora, több évtizedes non-klinikai és klinikai kutató-fejlesztő tevékenységéért, a kiemelkedően széles körű szakmai publikációs és oktatói tevékenységéért vehette át a díjat.

Gábor Dénes-életműdíjat kapott

Szigethy Dezső okleveles vegyész, közgazdász, a Technoorg Linda Tudományos Műszaki Fejlesztő Kft. ügyvezetője és alapít-ója, közel negyvenéves sikeres kutatói és innovációs üzleti mun-kásságáért,

Bartha László vegyészmérnök, a Veszprémi Egyetem nyu-galmazott tanszékvezetője a szénhidrogén-ipari adalékok kuta-tása, valamint a polimer- és gumihulladékok kémiai és mechani-